

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:
La șir garmond: 5 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială. :: ::

Unitatea

REDACTOR RESPONSABIL:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 180 Lei
Pe 6 luni . . . 90 Lei
Pentru străinătate 360 Lei

Numărul 350 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Darul Romei.

Biserica și averea Minorităților din Cluj trece în sfârșit
în stăpânirea bisericii noastre.

Despre rolul Papei dela Roma lumea are cele mai variate păreri. Singura idee adevărată e aceea, care îl consideră ca pe un sfânt părinte. Dela înălțimea răspunderii, unde l-a așezat Domnul, urmașul sfântului Petru păstosește toată lumea din staulul universal al lui Iristos. El ține seamă de nevoile tuturor, căutând să ajute, după puteri, în toate nevoile de ordin spiritual ale credincioșilor de pe toată fața pământului, și cu inima lui de sfânt părinte face lucruri într'adevăr minunate. Aceasta apare clar din toată atitudinea Dânsului în chestiunea bisericii călugărilor minorități din Cluj.

Cât ce s'a instalat, actualul nostru mitropolit s'a gândit la parohia cea mai numeroasă și mai fruntașă din arhidieceză, și încă în luna februarie a anului 1920 a început demersurile la Roma pentru a putea ajunge pe ceva cale în posesiunea bisericii din Cluj a Minorităților conventuali.

După cum s'a convins și un exmis al Sfântului Părinte încă în primăvara anului 1924, biserica aceasta nu era necesară catolicilor de răsărit, cari au chiar prea multe în Cluj. În schimb, Românii catolici au prea puține, și încă pătoare, căci ei au ajuns să fie cultul cel mai numeros, numărul lor crescând pe zi ce merge, deoarece orașele mari se alimentează cu populație din satele vecine, cari în zdrobirea lor majoritate profesază credința noastră.

Noi n'am fost străini să răscumpărăm, pe un preț convenabil, biserica și conventul. Dar suma oferită nu a fost acceptată, și astfel, după tratativele, ce le-au purtat cu secretarul de stat al Sfântului Părinte, Minorității conventuali au preferat să dăruiască Papei tot ce au în Cluj, cerând în schimb unele servicii dela Sfântul Părinte.

La 10 Maiu 1924, Papa cedează arhidiecezei darul primit, și anume: Biserica, conventul, 4 case de închiriat, locul dela câmp (azi de 30 jugăre) și moara de pe Someș, lăsând averea mobilă ordului, și impunând mitropolitului să se îngrijească de evacuarea casei dela Târgu-Mureș, curățirea și restituirea ei în stare dinainte de ocupație și plățirea chiriei restante pe 5 ani, și să transporteze la Târgu-Mureș mobilele bisericii și ale conventului.

Cu multă trudă și cu multe alergări a putut fi scos din casa dela Târgu-Mureș căminul de ucenici, căruia am trebuit să-i căutăm adăpost, a cărui adaptare ne-a costat, în ani 33.085 Lei. Cu prețiosul concurs al prefectului Victor G. Maior am putut ajunge la o înțelegere asupra cvotei, cu care trebuia mitropolitul să contribuie la restaurarea casei

în sumă de 384.012 Lei 63 bani. De alergările în toate părțile nu mai vorbesc, și ele au costat multe parale.

Deși primise mitropolitul o scrisoare dela sindicatul Minorităților din Târgu-Mureș, datață la 22 Martie 1926, în care acesta recunoaște, că mitropolitul a satisfăcut tuturor obligațiilor față de ord, transpunerea averii se amâna tot mai mult. Ne mai având ce face, a trimis o cerere direct Sfântului Părinte, și urmarea ei a fost trimiterea unui delegat din provincia Moldovei, care înainte de sfârșitul lui Octomvrie trebuia să predea toată donația.

O greșală a poștei a făcut, ca Blajul să afle de acest ordin numai pe căi neoficiale. Mult mai bine și mai curând au fost informate gazetele ungurești și evreești, cari au făcut cele mai proaste servicii ordului cu „biserica femeilor frumoase“ și cu „liturgia frumoaselor“. — Cred, că se impune, ca autoritatea competentă a ordului, astăzi, când donațiunea e deja în posesiunea și uzufructul nostru, să pună lucrurile la punct, evidențând încercarea noastră de cumpărare a realităților. Minorității nu au acceptat această cale. Cu atât mai bine pentru noi, cari am ajuns, prin dragostea Papei, la o donație, care face mai posibilă pastorația celor peste 25,000 de catolici români din Cluj.

Nu știu, când va avea țara românească pe acel ministru al cultelor, care să propovăduiască nu numai pe hârtie, ci și prin hârtii de ale Băncii naționale, deopotriva protecțiune, și să ne dea și nouă cel puțin atâtea milioane cât la frații ortodocși — deși ei sunt mult mai puțini ca noi în Cluj — ca să ne putem clădi catedrala în piața Mihaiu Viteazul. Papa s'a grăbit să ne sară într'ajutor, asigurându-și prin aceasta simpatiile și recunoștința tuturor Românilor de bine.

Dr. Ioan Bălan.

Preasfințitul Lugojului la Timișoara.
Ziua de 31 Octomvrie c., când s'au sfințit noile clopote ale bisericii noastre din Timișoara, a fost o adevărată sărbătoare pentru întreg românismul din acest centru al Banatului.

Agilul protopop Gheorghe Munteanu a mobilizat în acest scop pe toți credincioșii săi, și reușind să asigure serbarei prezența pâr. episcop diecezan, Preasfințitul Alexandru dela Lugoj, nu mai încăpea nici o îndoială că actul sfințirii are să fie o manifestare din cele mai impunătoare ale bisericii noastre.

Și așa a fost. Când pe la ceasurile 9 din zi, Preasfinția Sa este adus cu litia la biserică, aceasta era ticsită de lume. Reprezentanții tuturor confesiunilor, alături de cei mai înalți funcționari, militari și civili, se îmbulzeau, în

cel mai strict înțeles al cuvântului, să poată contribui și ei la ridicarea acestui praznic al bisericii unite, reprezentând într'un chip atât de genuin sufletul neamului însuși. Doi canonici dela Lugoj, 4 protopopi și 4 preoți (2 ca diaconi) au slujit împreună la această liturghie solemnă, la care strana a fost ținută cu multă precizie și demnitate de corul „Doina“, condus de d. S. Drăgoiu, directorul Conservatorului din Timișoara. A urmat apoi predica arhierelui, care și de astădată a știut să facă din ea un înălțător cuvânt de chemare spre sferele curate ale unei religiosități sincere și profunde, spre cari ne invită bunul Dumnezeu prin sunetul armonios și dulce al clopotelor sale.

Insuși actul de sfințire a clopotelor s'a săvârșit în fața bisericii, unde s'a ridicat anume o tribună, împodobită cu flori și verdeță. Având o greutate de 1670 kgr. cele 4 clopote noi au costat aproape un jumătate milion Lei, strânși parte din donațiuni ale orașului și județului, parte din contribuiri benevole, cari lauda spiritul de jertfă al credincioșilor noștri timișoreni. Execuția lor impecabilă se datorește firmei „Novotny“, care a reușit să dea o nouă dovadă a bunei sale reputații de până acum.

Un banchet festiv, de peste 200 tacâmuri, — la care a participat tot ce Timișoara are mai ales și la care s'au rostit calde cuvinte de înfrățire creștinească — a încheiat frumosul praznic al zilei, care va lăsa multă vreme urme adânci în sufletul tuturor celor de față.

Cântăreții bisericilor noastre. La inițiativa laudabilă a dlui *Ioan Pop* din Seini (jud. Satu-mare) s'a pornit și între cântăreții bisericilor noastre o mișcare spre organizare, de pe urma căreia se sperază că situația lor va putea fi aranjată după felul cum sunt aranjați cântăreții bisericilor ortodoxe din vechiul regat, cari au o întreagă serie de avantagii, necunoscute de purtătorii de cântări ai stranelor noastre.

Un apel al dlui I. Pop către oficiile protopopești din întreaga provincie noastră mitropolitană, avea menirea să contribuie la pregătirea unui conspect al cântăreților uniți, fără de care nu se putea merge mai departe pe calea organizării. Din foarte multe părți răspunsul la acest apel nu s'a trimis nici până azi, și dacă am ținut să scriem azi aceste șire, este și pentru a îndemna pe ceice încă nu s'au executat să nu pregete a-și lua puțină osteneală pentru a răspunde la chestionarul ce li-s'a trimis.

Chestiunea o merită și dacă se va ști, că P. Ven. Ordinariat de Gherla a aprobat înființarea Asociației cântăreților și că inițiatorii ei au și convocat la Seini pe ziua de 9 Decemvrie *congresul general de constituire*, nu ne îndoim că mulți dintre ceice au privit mișcarea cu anumit scepticism vor înțelege, că sunt datorii să nu denege concursul lor unui lucru atât de folositor.

Pornite — cum e și firesc — sub ocrotirea bisericii, clerul e dator să facă și din partea sa tot posibilul pentru lucrările noii organizații să rămână pentru totdeauna sub această ocrotire. De aceea ne bucurăm, că congresul dela 9 Decembrie — la care sunt invitați tot cântăreții români uniți — se va ține sub prezidiul p. Aurel Dragoș, protopopul nostru din Satu-mare.

Preluarea bisericii și conventului din Cluj. Ceeace trebuia să se întâmple înainte cu doi ani și jumătate, s'a întâmplat în ziua de 8 Noembrie a. c. Biserica și casele părinților Minorității din Cluj, situate în străzile Regina Maria, Mironiților și I. C. Brătianu, casa și moara cu grădina din strada Romulus Nr. 29-31, cum și fânațul de 30 de jugăre au fost luate în stăpânire de delegatul părintelui mitropolit, părintele canonic Dr. Ioan Bălan, din mâna părintelui Celestin Vaes, paroh de Hălăucești, delegatul Ministrului general al Minorității.

După instrucțiile și porunca severă dela Roma, toate acestea trebuiau să fie transpuse înainte de sfârșitul lui Octombrie, ca să se pună odată sfârșit agitațiilor de tot soiul, și să se convingă toată lumea, că lucrurile s'au terminat definitiv.

S'a încercat și acum o amânare, însă delegatul Blajului a reușit să isprăvească în ziua de 8 Noembrie toată chestiunea, deși era invitat pentru aceea zi numai spre a se fixa termenul și modalitățile de preluare.

De fapt, încă în aceeași zi a preluat toată averea, fixând ordului ziua până la care să evacueze mobilierul din biserică și din convent, care va fi transportat la Târgu-Mureș, Aiud, Lugoj, și Arad, pe speșele arhidiecezei. Papa ne obligase să-l transportăm numai la Târgu-Mureș, noi împlinim însă dorința ordului.

Hramul bisericii e Schimbarea la față. Dorim din tot sufletul, ca ea să dea un avânt nou pastorației din Cluj, apropiindu-o de centrele mari ale Apusului!

Cetiți și răspândiți „UNIREA“

Știri mărunte.

Personale. Miercurea trecută Preasfinția Sa p. episcop Alexandru al Lugojului a sosit din nou la Blaj pentru a face — în absența p. mitropolit Vasile — o nouă sfințire de preoți. Partea primă a acestui serviciu a săvârșit-o Preasfinția Sa Joi, când a conferit subdiaconatul și diaconatul, iar mâine Duminică va da celor 6 candidați ordul preoției. — Intre timp, Preasfinția Sa a plecat azi la Cluj, spre a vedea de p. mitropolit.

— P. Ven. Ordinariat de Lugoj a numit pe p. *Jacob Nicolescu* paroh la Zăbrani, pe p. *Julian Suciu* paroh la Surducul mare, pe p. *Marcu Bora* adm. parohial la Ostrovul mare, pe p. *Ladislav Teglaș* adm. parohial la Foiea, pe p. *Paul Madincea* adm. parohial la Ticvanul mic, iar pe p. *Nicolae Furca* profesor de religione la Lugoj.

Ajutoare extraordinare pentru preoții pensionari și văduvele de preot. Ultimul circular, arhidiecezan anunță, că toți preoții pensionari, văduvele și orfanii de preoți, cari la 1 Nov. au fost în viață și nu și-au pierdut îndreptățirea, primesc pe acest an ca ajutor extraordinar din fondul de pensii, următoarele sume: Preoții deficienți câte 2000 Lei, văduvele câte 1200 Lei, orfanii fără părinți câte 1000 Lei, iar minorii cari au mamă câte 600 Lei.

Un palat al Ligei culturale. Lunia trecută, la sf. arhangheli s'a pus în București, cu mare solemnitate, piatra de temelie a palatului Ligei culturale. Serbarea s'a început prin serviciul divin oficiat întru amintirea celui ce a fost Mihail Viteazul, marele înfăptuitor pe o clipă a mărețelor idealuri ale Ligii culturale. Trecând apoi la locul unde se clădește palatul, piatra de temelie a fost depusă de pricipesa Elena, în cadrele unui nou serviciu divin oficiat tot de patriarhul Miron. Au urmat apoi numeroase vorbiri, apreciind rosturile »Ligei« și importanța actului săvârșit.

Locale. Duminică viitoare, a săptămânei a noua după Înălțarea sf. Cruci și Intrarea în biserică a Maicii Domnului, va predica în catedrală

p. Dr. Vasile Aftenie, profesor la Academia de teologie.

— Joia trecută s'a ținut la vechea reședință a județului — pentru mutarea căreia la Blaj nu știm să se fi făcut încă nici un pas mai de seamă — o nouă ședință a Consiliului județan, chemat să-și completeze cadrele descompletate prin o decizie ministerială, care — ce-i drept fără a preciza și mai ales fără a motiva — a înțeles să declare pe preoții noștri aleși inhabili de a purta vre-o slujbă de-a acestui consiliu. Cu toate protestele, menite a pune în lumină, că preoții nu sunt slujbași ai statului, prefectul a dus lucrurile la noui alegeri și — pe urma instrucțiilor de sus de-a nu mai admite ideea frontului românesc — rezultatul e, că Românii au căzut pe întreagă linia. E bine deci să se știe, că, grație faimosului »pact electoral«, județul Târnava mică, cu capitala Blaj, este condus în anul al nouălea al stăpânirii românești de Unguri și Sași.

— Așezându-se în sfârșit — prin cablu — și firul electric care va lumina în centrul pieții instalația luminatului public se poate socoti încheiată, dând orașului nostru o lumină, care — mai ales dacă va putea să se mai și ieftinească puțin — va satisface toate așteptările.

Alte ajutoare pentru biserică noastră. Publicându-se conspectul tuturor instituțiilor ardelenene, ajutate din fondul pentru despăgubiri de războiu, ținem să încreștăm că, afară de milionul dat pentru liceul din Blaj, biserică noastră a mai dobândit următoarele ajutoare: Episcopia Lugojului 600.000 Lei, biserică din Cluj 500.000 Lei, biserică din Satu mare 200.000 Lei, parohia din Sebeș 50.000 Lei. Județelor Cluj și Satu-mare s'au mai dat apoi pentru ajutorarea bisericilor din județ câte un jumătate milion, din care sume vor beneficia, sperăm, și biserici de ale noastre și asta pentru simplul motiv, că în ambele județe suntem în majoritate covârșitoare.

Concurse. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan publică, cu termenul de 30 Noembrie c. concurs la parohia Aiton (prot. Cojocna).

— P. Ven. Ordinariat de Gherla publică, cu termenul de 1 Decembrie c. concurs la *catedra de filosofie, pedagogie și sociologie* dela Academia de teologie din Gherla și la parohia Sic (prot. Sicului).

☐ ☐ **Poița „Unirii“** ☐ ☐

Un cuvânt la locul lui.

Declarațiile unui episcop ortodox despre neglijarea învățământului religios.

»Universul« dela 30 Octombrie c. publică următoarele declarații deosebit de interesante ale Preasfințitului L. Triteanu dela Roman, pe care ne permitem a-l felicita din tot sufletul pentru corectitatea și curajul acestor declarații.

Am citit proiectul de reformă al învățământului secundar, în forma publicată prin ziare, și vă mărturisesc fără nici o rezervă, că am rămas adânc îndurerat. La toate ocaziile auzim declarându-se cu glas tare, și înalt, că în sufletul societății de azi sensibilitatea etică s'a tocit, credința s'a întunecat, evlavie a slăbit, simțirea de jertfă și de iubire a deaproapelui s'a împușinat, bunătatea și dreptatea au pierit. Nu mai este omenie. Constatările acestea, în mare parte adevărate, în gura celor mai mulți cenzori de ocazie nu sunt însă decât vorbe goale, rostite cu pathos de dragul unor succese momentane. Ele nu purced dintr'o durere sinceră și nu ascund năzuinți spre mai bine. Factorii în drept cunosc răul, dar stăpâniți de doctrine false, nu i-au măsuri de remediere; publicul cuprins de nevroza timpului stă cu mâinile încrucișate, — și astfel, în acordurile unui marș funebru, grăbim spre prăpastie.

Această stare bolnăvicioasă nu se poate îndrepta decât prin educația generațiilor viitoare, prin crearea de caractere morale. Și iarăși educație nu se poate face și caractere nu se pot crea fără studiul religiei. În considerarea refacerii morale a societății de azi pepagogi celebri, în Apus Fr. W. Foerster, la noi G. G. Antonescu, cer ca religionea creștină să nu fie socotită în programele școlare o simplă materie, ca ori care alta, ci să fie pusă în centrul învățământului, ca principiu educativ, care să influențeze și să domine întreg învățământul. »Principiile religioase interesează pe marea majoritate a oamenilor nu ca simple adevăruri logice sau istorice, ci prin calitatea lor de puteri determinate în viață și în activitatea noastră«. (G. G. Antonescu: Problemele pedagogiei moderne, pag. 165). Contrar acestor îndrumări sănătoase, vedem, că religionea în proiectul de reformă este coborâtă la rolul jalnic de cenușăreasă; din grație i-se dă câte una (1) oră pe săptămână, dar exclusiv în cele patru clase inferioare, iar din clasele superioare ale școalelor secundare este suprimată cu desăvârșire. Tinerii noștri școlari cu începere dela anul al 16-lea al etății, tocmai într'o epocă când se marchează liniile fundamentale ale caracterului și încep a se desluși conturile vieții, tocmai în vârsta cea mai accesibilă diferitelor ispite, vor fi lipsiți de căldura și de lumina înviorătoare a învățăturilor religiei creștine. Proiectul în forma lui actuală

nu constituie o simplă greșală pedagogică, ci o adevărată nenorocire. Ar trebui ca alături de noi, părinții duhovnicești, să se ridice părinții trupești din toate colțurile țării și să împiedece legiferarea unui astfel de proiect de reformă.

Cu durere în suflet mă gândesc, că guvernele maghiare din Ungaria catolică, în liceele de stat, admiteau de fiecare clasă câte 2 ore pe săptămână pentru religionea ortodoxă, predată de noi în limba română; pe când guvernele române din România mare suprimă religionea ortodoxă, dominantă, din clasele superioare și o admit, în batjocură, într'o singură oră în clasele inferioare! Guvernul maghiar din Budapesta, în epoca celui mai turbat șovinism, fiind ministru de culte vestitul conte Alb. Apponyi, ne cerea, ca rugăciunile mai obișnuite (Tatăl Nostru, Născătoarea, Ingerelul etc.) să le predăm paralel și în limba maghiară. Ne-am împotrivit și am biruit. Guvernul român pretinde, că nu numai rugăciunile, dar că însași religionea e de prisos, deci o alungă din programa analitică a claselor superioare secundare. Cum să judecăm o astfel de situație?

În același timp, natural, minoritățile vor continua a da religiei, în școalele lor confessionale, importanța ce i-se cuvine. Singură ortodoxia va fi prigonită în cea mai ortodoxă țară din lum! Și cum se explică acest ciudat fenomen? Un reprezentant tipic al zăpăcelii de azi motiva mai zilele trecute astfel: »Băieții

De-ale „Astrei“. Ni-se cere publicarea următoarelor știri: „Despărțământul *Uioara* își va ținea adunarea generală Duminică în 21 Noemvrie, orele 3 după masă, în sala de consultație a Salinelor din Ocnele Mureșului, în următoarea ordine de zi. 1. Cuvânt de deschidere. 2. Rapoarte oficiale. 3. Conferență. 4. Noua organizare a despărțământului. — La adunare se invită toți membrii „Astrei” și alți iubitori de cultură a neamului. *Comitetul“*.

† **Păr. Aurel Porațiu**, fostul paroh al Dezmirului (arhidieceză) și protopop onorar, s'a stins în Cluj la 3 Noemvrie în anul 80 al etății și 55 al preoției sale cinstitute. A fost un om de muncă și de o onestitate desăvârșită, iubit și respectat fiind de jurul întreg. Il deplâng numeroase rudeni. — Odihnească în pace!

† **Gregoriu Pop**, cântărețul bisericii române unite din Teiuș și tatăl profesorului Ștefan Pop dela liceul nostru din Blaj, cărui și pe această cale îi transmitem condoleanțele noastre, s'a stins la 8 Noemvrie c. în anul 70 al etății. — Fie-i partea cu dreptii!

Cărți & Reviste.

P. ANTONIU BIȘOC: *Căsătoria*. Editura Seminarului franciscan. Hălăucești. 1925. Prețul 20 Lei.

Este o carte, care n'ar trebui să lipsească din bibliotecile de familie, unde se găsește cineva care știe citi. Minunatele sfaturi și îndemnuri referitoare la căsătorie, așa cum le știe da un adevărat părinte sufletesc, pot aduce cel mai mare folos credincioșilor noștri. — O recomandăm cu toată căldura, dorindu-i o răspândire cât mai largă.

LIVIU REBREANU: *Apostolii*. Comedie în 3 acte. Ed. „Cartea Românească”. București. 1916. Prețul 40 Lei.

După „Plicul”, aceasta este a doua încercare dramatică a autorului. Luați din lumea ardelenesească de după războiu, „apostolii” dlui Rebreanu sunt trei pușmalae din vechiul regat, cari s'au hotărât să accepte și să facă „apostolat” în părțile noastre. Iar apostolatul lor seamănă afaceri necurate, învârteli, petreceri, combinații eroase și altele, săvârșite, firește, sub firma tricoloră. Unul dintre apostoli — care și-a adus și o prietină, pe care o prezintă ca soră — se dă chiar drept un veritabil urmaș alui „Ștefan cel mare și sfânt”. — Cartea se citește ușor și cu plăcere, dar nu credem că pe scenă să poată avea efectul dorit.

THEOPHILUS SPACIL S. I.: *Doctrina teologiei Orientis separati de sacramento*

noștri sunt foarte deștepți; în clasele inferioare îi mai poți amăși cu povești; cei din clasele superioare însă sunt în curent, că dumnezeirea e o invenție a preoților și viața meschină un basm pentru copii”.

Ce vor zice, citind aceste monstruoziități, ardelenii, Bucovinenii, Basarabenii și bunii moldoveni, cari nu sunt așa de „deștepți”, dar cari cred în Dumnezeu, cel în trei ipostaze și rădăduesc într-o viață mai bună și mai breaptă? În această credință și în această nădejde găsim ei, bunii Români, puterea morală să se așeze datoria față de țară și față de neam, și de a birui cu resemnare greutățile acestei vieți! Proiectul de reformă tinde a le strănge această putere, dându-le în schimb cutul democrației anarhice, cu șomajul și cu înstrăinarea...

Sunt convins, că Sfântul Sinod va găsi mijloacele legale, precum și energia necesară pentru a împiedeca proiectul acesta de a deveni lege în forma publicată prin ziare. Mai avem noi în sânul guvernului actual un număr însemnat de miniștri ardeleni, personalități distinse, dintre cari unii au purtat o luptă aprigă și dărză pentru ocrotirea și mântuirea suferințelor românesc ardelean. Suntem siguri, că acești bărbați și azi vor pune mai presus interesesele obștești decât alte considerații trecătoare și-și vor face datoria după porunca înștiințării lor naționale.

baptismi. „Orientalia Christiana” Nr. 25 (Iunie). Roma. 1926. Prețul 8 lire.

Noul volum al colecției deosebit de prețioase îngrijite de p. d'Herbigny, face o minuțioasă comparație între doctrina despre botez a bisericii catolice și aceea a bisericii răsăritene disidente, arătând, cu argumente, cari nu pot fi răsturnate, adevărul punctului de vedere catolic. Monografia ca aceasta contribuie în chipul cel mai norocos la înaintarea teologiei noastre dogmatice.

HORIA PETRA-PETRESCU: *Calendarul Asociațiunii pe anul 1927*. An. XVI. (Biblioteca populară a Asociațiunii Nr. 139). Sibiu 1926. Prețul ?

Tipărit cu îngrijirea obișnuită la publicațiile „Astrei”, calendarul acesta cuprinzând, în afară de partea strict calendaristică, prețioase contribuții ale fruntașilor asociației noastre culturale, se prezintă destul de bine și sub raportul lecturii pe care o oferă. Trebuie să spunem însă, că fiind vorba de un calendar menit în primul rând pentru lumea satelor, această lectură ar trebui aleasă mai potrivit cu exigențele culturale ale acestei lumi de țărani. Pe urmă mai e ceva: Cel puțin jumătate din membri „Astrei” aparțin bisericii române unite. S'ar cădea deci, ca aceasta biserică să nu fie cu totul neglijată în ce privește partea calendaristică (sărbători și posturi), unde nu figurează decât biserica „ortodoxă” și cea apuseană. „Având” același mineiu și tipic și același posturi, biserica noastră ar fi putut încăpea foarte bine alături de cea ortodoxă.

DR. C. PAVEL: *Zile trăite (1918—19)*. Contribuții la istoria Bihorului. Beiuș. 1926. Prețul 20 Lei.

Cunoscutul profesor dela Beiuș ne dă în această broșură un capitol — și nu din cele mai puțin interesante — al mișcării „revoluționare” dela 1918—19. Sunt pagini scrise cu căldură, desvelind multe momente încă necunoscute și aducând un nou prinos de admirare martirilor beiușeni ai acelei mișcări: Advocații Dr. Ioan Ciordaș și Dr. Nicolae Bolcaș.

TH. D. SPERANTIA: *Anecdote nouă*. Vol. VII. Ediția V („Cartea Românească”). București. 1926. Prețul 70 Lei.

Cele peste 300 pagini ale acestui volum, cuprind zeci de anecdote ale celui mai bun anecdotist român, care a știut să ridice acest gen literar la înălțime artistică. — Hârtia bună și tiparul îngrijit, laudă editura „Cărții românești”.

„LUMINA CREȘTINULUI”. An. XII. Nr. 9—10 (Septemvrie—Octomvrie). Iași. Prețul 4 Lei.

Este ultimul număr care mai apare în tipografie străină, — ajungând Iași-ul catolic la tipografie proprie. Este un însemnat câștig, care va da un nou avânt publicațiilor acestui centru cultural bisericesc.

Telefonul „Unirii”

S. Buteasa. Urările DV de bine ne întăresc în convingerea că drumul pe care-l batem e bun și ne dau noi puteri de muncă pentru prosperarea bisericii. — Suma de 180 lei am primit-o.

„Țara Noastră”. Cluj. Deși lămuririle noastre date în chestia ideii de-a încerca o unificare a bisericilor românești în felul propus de p. Dr. N. Brinzeu, puteau fi suficiente pentru oricine, și deși nu bucurăm mai revenim asupra chestiunii, ținem să mai precizăm odată și pentru DVoastră, că *niciodată și nicăiri* nu s'a spus în coloanele noastre, că „o conlucrare și o apropiere între aceste biserici n'ar fi de dorit”. Am spus însă și o repetăm, că în această chestiune nu admitem nici o ingerință a Statului și că n'am înțeles și nu putem înțelege un singur moment cum se poate ca un cleric al bisericii noastre — care nu poate să nu cunoască sentimentele de cari este animat acest „stat” (ori mai curând guvernul) față de noi — să preconizeze o apropiere *pe calea unor comisii numite de stat*. Atâta am spus și nimica mai mult. Vă rugăm deci ca în „preocupările confesionale” ce le-ați mai avea, să nu mai bateți — în legătură cu scrisul nostru — câmpii „păcii confesionale”, ci să rămâneți la această chestiune, față de care nu credem să puteți susține, serios și cu temei, o părere deosebită de a noastră. Și atunci n'ar strica poate să recunoașteți că ne-ați făcut o nedreptate, afirmând despre noi, că am „asmuț de sus” împotriva păcii confesionale.

„Birnița”. Cluj. Așteptând cu răbdare să descrie frați manuscrisul ce Vi-s'a trimis din constelația Orion, în care nu-i eschis să Vi-se dea și indicații cum se poate suprima un redactor, care s'a compromis (ne gândim la „Rusticul” Dvoastră de care, cum vedem, Vă e și rușine să mai faceți vre-o amintire), vom căuta să Vă ajutăm numai după ce veți fi găsit chifre-ul celui ce în noua constelație, — unde, probabil, nu i-se cunoaște originea — trece se pare, drept un „om” foarte cuminte.

P. Valea lui Mihail. Mulțumim pentru informațiile deosebit de prețioase. Noile parohii ortodoxe din comuna DVoastră, cu 60 de suflete, și mai ales acelea din Simion (? cu abia 4—5 suflete și din Solacea (?) cu numai 3 suflete ortodoxe, sunt de fapt cazuri clasice pentru a învedera proselitismul pe care-l fac organele

statului. — Le vom utiliza pe toate, dar pentru a o putea face mai bine Vă rugăm să ne dați și precizările cerute prin comunicatul nostru mai nou.

C. Tășnad. Mulțumindu-Vă din toată inima pentru serviciul prețios ce ni-l aduceți prin încasarea abonamentelor din întregul protopopiat, chităm, cu plăcere, primirea sumei de 1980 Lei, ca abonament pe anul curent pentru parohiile Boian, Cehal, Pătălușa, Pir, Sărăuad, Săuca, Silvaș, Sudurău, Tășnad, Zalnoc și Hotoan.

L. Timișoara. Mulțumim pentru raportul trimis și vă rugăm să iertați că a trebuit să-l dăm — din lipsă de spațiu — în forma aceasta redusă — Numerii ceruți Vi-i trimitem.

D. Gherța mică. Vă avizăm, că am primit abonamentul pe anul curent.

Oficiul parohial Vermeș. Primit. Achitat până la finea anului curent

P. Aind. Am primit abonamentul pe jumătatea a doua a anului curent

F. Cățeln. Am primit 200 Lei și Vă mulțumim pentru suprasolvire.

Cheud. Am primit 300 Lei. Achitat până la 31 XII 1926.

Oficiul parohial. Orăștie. Chităm primirea sumei de Lei 180.

A. Oncești. Am primit 180 Lei. Poșta am schimbat-o.

R. Babdin. Chităm primirea abonamentului pe 1926.

R. Sănnicoară. Suma trimisă am primit-o.

Consistorul arhiepiscopesc greco-catolic. — Blaj.

Nr. 6200—1926.

Concurs la stipendii.

Prin aceasta publicăm concurs până la 20 Decemvrie 1926 inclusive la următoarele stipendii:

I. Din fundațiunea „Alexă Bidian”.

Stipendii adecvate, tuturor nepoților din frați și consăngenilor fondatorului până la gradul IV, fără considerare la natura studiilor, ce le urmează, fie chiar și la măestrii.

II. Din fundațiunea „Petru Cav. Ioanette”.

Un (1) stipendiu de 2000 Lei, destinat pentru elevi de liceu, din munții apuseni ai Ardealului. Descendenții au preferință.

III. Din fundațiunea „Augustin Lăday”.

Stipendiile sunt destinate pentru tineri români gr.-cat., cu preferință de aceia, cari voiesc a păși pe cariera industrială, comercială, tehnică și agronomică.

IV. Din fundațiunea „Alexandru Micu”.

Un (1) stipendiu de 800 Lei, destinat pentru elevi sau eleve ale școlilor secundare. Consăngenii au preferință.

V. Din fundațiunea „Ioan M. Moldovan”.

1. Două (2) stipendii de câte 5000 Lei și un (1) stipendiu de 4000 Lei, destinate pentru studii academice.

2. Două (2) stipendii de câte 2000 Lei și două (2) stipendii de câte 1500 Lei, pentru elevi la școlile secundare de orice natură. — Consăngenii au preferință.

VI. Din fundațiunea „Ioan F. Negruțiu”.

Un (1) stipendiu de 600 Lei pentru elevi și eleve dela orice școală. Consăngenii au preferință.

VII. Din fundațiunea „Ioan V. Rusu”.

Un (1) stipendiu de 800 Lei, destinat pentru elevi ai școlilor secundare. Consăngenii au preferință.

VIII. Din fundațiunea „Dionisiu de Șimon”.

Un (1) stipendiu de 500 lei pentru agromonie. Preferință au rudeniile.

IX. Din fundațiunea „Alex. Șt. Șulufiu”.

1. Patru (4) stipendii de câte 400 Lei plus câte un ajutor de 4800 Lei, pentru tineri cari

studiază dreptul ori medicina, afară de patrie.

2. Patru (4) stipendii de câte 300 Lei plus câte un ajutor de 3600 Lei, pentru tineri cari studiază tehnica, metalurgica, pedagogia ori științele reale, afară de patrie.

3. Șapte (7) stipendii de câte 200 Lei plus câte un ajutor de 2400 Lei, pentru tineri cari studiază dreptul în patrie.

4. Șase (6) stipendii de câte 100 Lei plus câte un ajutor de 1200 Lei, pentru elevi de liceu în clasele superioare.

5. Trei (3) stipendii de câte 60 Lei plus câte un ajutor de 750 Lei, pentru elevi la liceu în clasele inferioare.

Consăngenii au preferință.

X. Din fundațiunea »Vancea — Cassa Arhidiecezand«.

1. Trei (3) stipendii de câte 5000 Lei pentru studii academice și universitare.

2. Trei (3) stipendii de câte 2000 Lei, două (2) stipendii de câte 1500 Lei, și un (1) stipendiu de 1000 Lei, destinate pentru elevi și eleve de liceu.

3. Trei (3) stipendii de câte 2000 Lei, pentru elevi la școala normală.

Rudenii au preferință.

XI. Din fundațiunea de »Aluminate a Internatului Vancean de fete din Blaj«.

Un (1) stipendiu de 800 Lei, pentru eleve la liceul din Blaj.

XII. Din fundațiunea »Dr. Simeon Romoșan«.

Un (1) stipendiu de 2500 Lei pentru universitate și academii.

Preferință au cei de origine nobili.

Concurenții la toate stipendiile de mai sus au să alătore la suplicile lor: certificat școlar în copie autentică, *carte de botez dela preot*, atestat de paupertate, atestat medical, certificat de frecventare, și, pentru dovedirea consăngenității cu fondatorul au să alătore atestat, dela oficiul parohial, și respective tabela genealogică exact dedusă. Sunt datori mai departe să determine apriat suma și soiul stipendiului pe care îl cer.

Cererile intrate după termin, nu vor fi luate în considerare.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 30 Octomvrie 1926.

Iosif Hossu

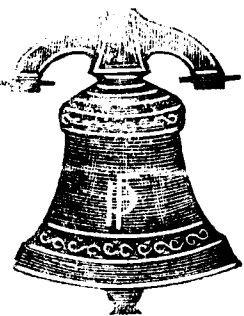
vicar general

(101) 2-3

Atențiune

Fabrică românească de clopote din cel mai bun material

Turnătorie de fier și metal



Primește orice comande pentru turnat după model sau după obiecte, piese de motoare, mori, mașini etc. până la 2000 kgr. greutate bucata.

(120) 17-3

Cumpără tuciu vechi și aramă veche în orice cantitate.

VASILE HOZA

SIBIU Str. Lungă 34.

Instrucție muzicală

In violină, flaută, clarinet, precum și în toate celelalte instrumente de suflat se poate avea la un domn, care ani de rând a fost șef de muzică militară.

(150)

Amănunte la măsarul HALAS.

Altoi de pomi

și

Altoi de vițe de vie

cu prețurile cele mai convenabile se pot asigura și procura la

TRANSYLVANIA

pepiniară de viță

(165) 4-6

AIUD

Catalog gratuit.

Turnătorie de clopote și metal

SCHIEB & KAUNTZ

SIBIU Str. Gării 15.

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de război, efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale.

(205) 11-52

Specialități de blănuri la modă

Modele de blănuri

În magazinul de blănuri alui

LOUIS DERY

CLUJ

Str. Memorandului 3

Telefon

12-12.

(366) 7 ?

TRISKA J. CLUJ, Str. ȘAGUNA No. 14

TELEFON: 4-19.

Vinde, cumpără și schimbă

piane și pianine.

Cele mai avantajoase prețuri de cumpărare.

Vinde în rate lunare cu scadențe lungi. FABRICAȚII PRIMA CALITATE. Ori cine poate vizita magazinul nostru fără obligația de a cumpăra.